

Analiza proračuna općine Antunovac

Petrović, Paula

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:145:966170>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-19**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski studij Financijski menadžment

Paula Petrović

ANALIZA PRORAČUNA OPĆINE ANTUNOVAC

Završni rad

Osijek, 2020.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski studij Financijski menadžment

Paula Petrović

ANALIZA PRORAČUNA OPĆINE ANTUNOVAC

Završni rad

Kolegij: Javne financije

JMBAG: 0010222688

e-mail: ppetrovic@efos.hr

Mentor: prof.dr.sc. Branimir Marković

Osijek, 2020.

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

Faculty of Economics in Osijek

Undergraduate Study Financial Management

Paula Petrović

**BUDGET ANALYSIS OF THE MUNICIPALITY OF
ANTUNOVAC**

Završni rad

Osijek, 2020.

IZJAVA

O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI, PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA, SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je ZAVRŠNI (navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. Izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Paula Petrović

JMBAG: 0010222688

OIB: 07811623603

e-mail za kontakt: paula.petrovic5@gmail.com

Naziv studija: Ekonomski fakultet u Osijeku

Naslov rada: Analiza proračuna općine Antunovac

Mentor/mentorica rada: prof.dr.sc. Branimir Marković

U Osijeku, 31. kolovoza 2020. godine

Potpis Paula Petrović

Analiza proračuna općine Antunovac

SAŽETAK

Proračun je glavni instrument fiskalne politike središnjih i lokalnih zajednica čijim se prihodima osigurava financiranje planiranih rashoda. U ovom završnom radu pobliže je definirano i objašnjeno ustrojstvo lokalnih jedinica u RH s naglaskom na općinu Antunovac u 2019. Kroz prikaz analize prikupljenih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka općine Antunovac. njezinog računa zaduženja. tj. financiranja i razvojnog program za 2019. obrazloženo zašto je Antunovac jedina općina koja se, u pet slavonskih županija, iako pripada u područja od posebne državne skrbi zbog posljedica Domovinskog rata, naziva razvijenom,. Rezultat je to dugogodišnjeg ulaganja općine u infrastrukturu, gospodarske subjekte, razvoj poduzetništva i brojni projekti koji su financirani od strane Europske unije, a posebno potiču razvoj ekonomije, gospodarstva, poduzetništva, športa i kulture. Ovime se može zaključiti da općina Antunovac ne ulaže samo u sadašnjost, već i u svoju budućnost poticanjem poduzetnika na nove poslovne pothvate, stvaranjem i širenjem gospodarske i poduzetničke zone te stalnoj težnji podizanja sveukupne kvalitete života. Iz analize proračuna općine Antunovac također se može uočiti da ona dobro raspolaže svojim proračunskim sredstvima o čemu svjedoči njezin račun zaduživanja/financiranja od 0,00 kuna. Iz podataka, brojki i informacija prikazanih u ovom završnom radu vidljivo je kako općina Antunovac ima vrlo stabilnu financijsku poziciju, progresivan razvoj i s razlogom se smatra razvijenom općinom.

Ključne riječi: općina, Antunovac, proračun, analiza, prihodi i primici, rashodi i izdaci

Budget Analysis of the Municipality of Antunovac

ABSTRACT

The budget is the main instrument of fiscal policy of central and local communities, whose revenues provide financing for planned expenditures. In this final paper, the organization of local units in the Republic of Croatia is defined and explained in more detail, with emphasis on the municipality of Antunovac in 2019. Through an analysis of collected revenues and receipts and expenditures of the municipality of Antunovac, its borrowing/financing account and development program for 2019. explained why Antunovac is the only municipality that, in five Slavonian counties, although it belongs to the areas of special state concern due to the consequences of the Homeland War, is called developed. It is the result of the municipality's long-term investment in infrastructure, economic entities, entrepreneurship development and numerous projects funded by the European Union, that especially encourage the development of the economy, business, entrepreneurship, sports and culture. It can be concluded that the municipality of Antunovac invests not only in the present, but also in its future by encouraging entrepreneurs to new business ventures, creating and expanding the economic and entrepreneurial zone and the constant pursuit of raising the overall quality of life. From the analysis of the budget of the municipality of Antunovac, it can also be seen that it has a good disposal of its budget funds, as evidenced by its borrowing/financing account of 0.00 HRK. From the data, figures and information presented in this final paper, it is evident that the municipality of Antunovac has a very stable financial position, progressive development and is rightly considered a developed municipality.

Keywords: municipality, Antunovac, budget, analysis, revenues and receipts, expenditures and expenses

SADRŽAJ

Uvod	1
1. Administrativno-teritorijalno ustrojstvo lokalnih jedinica u Republici Hrvatskoj.....	2
2. Opće informacije o općini Antunovac	4
3. Općenito o proračunu	7
4. Opći dio proračuna općine Antunovac	9
4.1. Prihodi i primci	10
4.2. Rashodi i izadci	12
4.3. Račun zaduživanja/ financiranja	14
5. Posebni dio proračuna općine Antunovac	15
6. Plan razvojnih programa proračuna općine Antunovac.....	19
7. Zaključak.....	21
Literatura.....	22

Uvod

Tema ovog završnog rada je analiza proračuna općine Antunovac. Ovaj završni rad pobliže će definirati i objasniti ustrojstvo lokalnih jedinica u Republici Hrvatskoj pri čemu je naglasak stavljen na općinu Antunovac. Cilj ovog rada je detaljno analizirati i definirati strukturu proračuna lokalnih jedinica te analizirati dijelove proračuna općine Antunovac iz 2019. godine. Također će se prikazati analiza prikupljenih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka općine Antunovac, kao i njezin račun zaduženja odnosno financiranja. Prikazat će se i opisati razvojni programi općine Antunovac za 2019. godinu te će se donijeti zaključak o njenom financijskom položaju.

Proračun se može definirati kao glavni instrument fiskalne politike središnjih i lokalnih jedinica čijim se prihodima osigurava financiranje planiranih rashoda u razdoblju jedne ili više godina koji je u skladu sa zakonom koji je propisala država . On se sastoji od tri djela, svaki jednako bitan pri detaljnom analiziranju veličine i strukture kako proračuna općine Antunovac, tako i svih ostalih proračuna.

U nastavku rada pobliže će biti opisan “fenomen općine Antunovac”, jedine općine slavonskih županija koja nosi pridjev „razvijena“ iako i dalje pripada u područja od posebne državne skrbi jer je, kao i mnoge, razorena u Domovinskom ratu.

1. Administrativno-teritorijalno ustrojstvo lokalnih jedinica u Republici Hrvatskoj

Republika Hrvatska imala je tešku, mukotrpnu i kompleksnu povijest u kojoj se borila za svoju samostalnost, integritet, ali i svoj državni teritorij. Kao i sama država, ustroj njezinog teritorija kakvog ga danas znamo, imao je dugačku i slojevitou povijest. Prvi poznati teritorijalni ustroj Hrvatske datira početkom 10. stoljeća kada je tadašnja Hrvatska bila je podijeljena na samo 11 županija. U nastavku razvoja Hrvatske u razdoblju srednjeg vijeka pa sve vladavine Austro-Ugarske, Hrvatska je proživjela mnoga širenja i različite podjele svog teritorija. Do početka Drugog svjetskog rata Hrvatska je već imala 737 općina čiji se broj s godinama smanjivao, a 1966. godine je reformom tadašnja Hrvatska podijeljena na 5 makroregija. Već 1974. godine makroregije su ukinute te nastaje nova teritorijalna organizacija – zajednice općina. Hrvatsku se u to vrijeme sastojala od 112 općina koje su zajedno činile Gradsku zajednicu Zagreb i 9 zajednica općina.

Republika Hrvatska kao samostalna država postoji od 25. lipnja 1991. godine, odnosno dana službenog proglašenja njezine neovisnosti i odvajanja od Jugoslavije – države čiji dio je do tada bila. 1990. godine donesen je Ustav o neovisnosti Republike Hrvatske kojim je ona potvrđena kao "jedinstvena i nedjeljiva demokratska i socijalna država". Prema Ustavu „građanima će biti zagarantirano pravo na lokalnu i regionalnu samoupravu“. Ovo pravo se ostvaruje putem slobodnih izbora na kojem se izabiru lokalna i regionalna predstavnička tijela.

Hrvatsku kakvu danas znamo, barem što se tiče njenog teritorijalnog ustroja, vežemo uz 1993. godinu kada je ona funkcionalno podijeljena na 21 županiju, 418 općina i 69 gradova. S godinama je, širenjem gradskih naselja i povećavanjem stanovništva sela, broj općina i gradova rastao pa tako Hrvatska danas broji 127 gradova i čak 428 općina u koje spada i tema ovog završnog rada – Antunovac.

Prema definicijama koje se nalaze u Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (2013., 4., 5., i 6.) – „općina je jedinica lokalne samouprave koja se osniva, u pravilu, za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva. Grad je jedinica lokalne

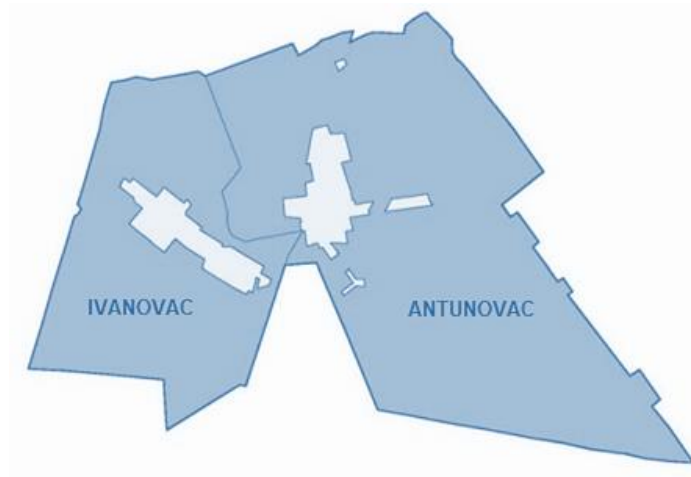
samouprave u kojoj je sjedište županije te svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu. Županija je jedinica područne (regionalne) samouprave čije područje predstavlja prirodnu, povijesnu, prometnu, gospodarsku, društvenu i samoupravnu cjelinu, a ustrojava se radi obavljanja poslova od područnoga (regionalnog) interesa.“

Općine i gradovi predstavljaju jedinice lokalne samouprave, a županije predstavljaju jedinice područne (regionalne) samouprave. Jedinice lokalne samouprave posebnu i izravnu brigu vode o potrebama građana ispunjavajući pritom one koje se odnose na stanovanje, komunalne usluge, brigu o djeci, zdravstvene usluge, obrazovanje (osnovne škole), brigu o okolišu, zdravstvenoj skrbi, tjelesnom odgoju, sportskom odgoju, kulturnim sadržajima, zaštiti kupaca... Jedinice regionalne samouprave (županije) brinu se o poslovima od šireg, regionalnog značaja, a među njih možemo ubrojati prostorno i urbanističko planiranje, ekonomski razvoj, prometnu infrastrukturu, ali i stvaranje umreženih kulturnih, socijalnih, obrazovnih i zdravstvenih institucija kojima se podiže kvaliteta života građana. Zakonom je utvrđeno koje su nadležnosti lokalnih, a koje regionalnih jedinica samouprave. Može se zaključiti da lokalne jedinice obavljaju nižu (jednostavniju), a regionalne jedinice višu (kompleksniju) razinu dodijeljenih im poslova. Kada se govori o raspodjeli poslova, prednost se uvijek daje tijelima koja su bliže građanima, a jedinice lokalne i regionalne samouprave svojim statutima određuju svoju unutarnju organizaciju i samo u smislu zakonitosti i ustavnosti podliježu reviziji od strane vladinih tijela.

Iako svih pet slavonskih županija još uvijek spada u skupinu nerazvijenih županija ipak je pet jedinica lokalne samouprave razvijeno, a to su četiri slavonska grada - Osijek, Požega, Slavonski Brod i Našice te općina Antunovac. Sve ostale općine i gradovi spadaju u skupinu nerazvijenih. U nastavku rada поближе će biti opisan “fenomen općine Antunovac”, jedine općine slavonskih županija koja nosi pridjev razvijena iako i dalje pripada u područja od posebne državne skrbi jer je, kao i mnoge, razorena u Domovinskom ratu.

2. Opće informacije o općini Antunovac

Antunovac je općina u Osječko-baranjskoj županiji u Hrvatskoj, gdje zauzima 1,4% ukupnog županijskog teritorija. Općina se nalazi 5 km južno od grada Osijeka, a čine ju dva naselja: Antunovac, koji je ujedno i sjedište općine, i Ivanovac, u kojem se nalazi sjedište Župe. Na zapadu općina graniči s područjem općine Čepin, središnji dio južne granice općine je okrenut prema općini Ernestinovo, a jugozapadna i jugoistočna strana graniči s općinom Šodolovci. Ukupna površina općine Antunovac iznosi 57,26 km² čime ona pripada kategoriji teritorijalno manjih jedinica lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije. Kao što je već navedeno, njen udio u površini županije iznosi 1,4%. Od toga poljoprivredne površine čini 4.999 ha, a šumske površine 111 ha.

Slika 1. Podjela Općine Antunovac na naselja Antunovac i Ivanovac

Izvor: Službena stranica općine Antunovac

<https://www.opcina-antunovac.hr/o-antunovcu/o-opcini/>

(pristupljeno: 18. lipnja 2020.)

Prema popisu stanovništva 2011. godine na području općine živjelo je 3.703 stanovnika (Antunovac 2.181 stanovnika, Ivanovac 1.522 stanovnika) i činilo 1.08% ukupnog stanovništva županije. Stanovništvo po statistici živi raspoređeno u 2 naselja, (Antunovac 2.181 stanovnika, Ivanovac 1.522 stanovnika). U odnosu na popise stanovništva iz prijašnjih godina, jasno se može uočiti kako broj stanovnika općine Antunovac konstantno raste.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz 2018. godine, prosječan broj nezaposlenih osoba u općini Antunovac je 194, od čega je 78 muškaraca i 116 žena. Najveći broj nezaposlenih osoba ima završenu srednju školu od 3 ili 4 godine. Ako usporedimo podatke iz 2018. godine s podacima iz prijašnjih godina, jasno se može uočiti kako broj nezaposlenih opada iz godine u godinu. S druge strane, prosječni broj zaposlenih osoba za 2018. godinu iznosi 334 osobe, od čega je 176 muškaraca i 158 žena. Također, ako se ti podaci usporede s podacima iz 2017. vidi se kako je broj zaposlenih porastao te kako je broj zaposlenih žena porastao za približno 18%. To se velikim dijelom može prepisati projektu “ZAŽELI – pomoć u kući” koji je pokrenut kako bi se aktivirao i povećao broj žena na tržištu rada, o čemu je više navedeno u nastavku rada.

Od nezaposlenih stanovnika Općine Antunovac najveći broj (81) ih ima završenu srednju školu za zanimanja do 3. godine i školu za KV (kvalificirane) i VKV (visokokvalificirane) radnike te završenu srednju školu za zanimanje u trajanju 4 godine i više godina ili gimnaziju (48). Vrlo malen broj stanovnika ima završen prvi stupanj fakulteta, stručni studij ili višu školu (5) ili akademiju, magisterij ili doktorat (8).

Prema podacima Upravnog odjela za javne financije – Osječko-baranjska županija, BDP Općine Antunovac u 2013. godini iznosio je 5,795,78 kuna duplo veći od prosjeka BDP-a ostalih jedinica unutar županije. Razlog tako velikog BDP-a može se prepisati ulaganju u gospodarstvo, prodaji poljoprivrednih zemljišta te stvaranju gospodarske zone.

Za Gospodarsku zonu Antunovac može se reći da je to zadivljujuće i atraktivno područje na rubnom kraju općine koje zauzima 200,329 kvadratna metra. Sav taj prostor čini 17 parcela u veličinama od 1,500 do 10,000 koje nakon svog osnutka ubrzo prodane. Na njima su sada izgrađeni objekti uspješnih poduzetnika i proizvođačkih pogona. Izgradnja Gospodarske zone Antunovac bio je jedan od mnogih projekata unutar općine čiji je cilj bio potaknuti gospodarski i društveni razvoj, stvoriti nova radna mjesta, probuditi poduzetnički duh, no isto tako proširiti i ojačati infrastrukturu cijele općine.

Razlog uspjeha gospodarske zone u Antunovcu može prepisati kompletno uređenoj energetske, prometne i komunalnoj infrastrukturu te telekomunikacijskih mreža i brzog Interneta. Može se reći da je prometna infrastruktura i geografski položaj presudila pri odabiru Gospodarske zone Antunovac kao sjedište mnogih poduzetnika. Njezina veličina i pogodan položaj u čijoj se blizini nalaze sve važnije prometne ceste, autoceste, željeznički koridor, riječna i zračna luka te koridor 5C čine gospodarsku zonu lako dostupnom i

pristupačnom te pružaju poduzetnicima i investitorima mnoge pogodnosti za uspješnu proizvodnju, distribuciju i poslovanje. Od samog Osijeka, srca Osječko - baranjske županije, udaljena je samo 12 kilometara, što čini oko 15 minuta vožnje na neposrednoj državnoj cesti D518 (Osijek –Vinkovci), koja prolazi odmah uz Gospodarsku zonu Antunovac.

Položaj zone se može bolje vidjeti na Slici 2. i uočiti njezina blizina budućoj magistralnoj cesti Varaždin – Ilok koja će zasigurno u budućnosti biti od velike važnosti za još veću i razvijeniju infrastrukturu.

Slika 2. Geografski položaj Gospodarske zone Antunovac

Izvor: Službena stranica Gospodarske zone Antunovac

<http://gz-antunovac.com/>

(pristupljeno: 18. lipnja 2020.)

Na području Gospodarske zone Antunovac se nalaze i posluju uspješne tvrtke koje djeluju na području cijele Republike Hrvatske. Samo neke od njih su:

- CRODUX - skladištenje, distribucija i trgovina ukapljenog naftnog plina
- PIK – mesna industrija
- ZVG - proizvodnja papirnatih proizvoda za domaćinstvo, higijenske i toaletne potrebe

- GAUSS - razvoj web stranica i softverskih rješenja
- SLAVONIJA NABLA - proizvodnja i trgovina električnim proizvodima

U gospodarskoj zoni se, osim tvrtki koje se bave izričito proizvodnjom i poslovanjem, nalazi i Poduzetnički inkubator i akcelerator (PIA) čiji je nositelj Općina Antunovac i on je “dizajniran u svrhu jačanja poduzetničkog okruženja u Općini Antunovac sa širim područjem te jačanje regionalne konkurentnosti kroz poboljšanje dostupnosti poduzetničko poslovne infrastrukture.“

Projekti kao što je PIA pa čak i cijela Gospodarska zona Antunovac ne bi bili mogući da ne postoji Agencija za održivi razvoj Općine Antunovac RODA d.o.o. koja se nalazi na istoj lokaciji. RODA d.o.o koristi smjernice za okolišnu odgovornost i uštedu energije za stvaranje novih razvojnih projekata te za održavanje i nadogradnju starijih projekata. Više o projektima Općine Antunovac će se detaljnije razmatrati u nastavku završnog rada.

3. Općenito o proračunu

Da bi se uspješno i detaljno napravila njegova analiza, bitno je znati što je točno proračun i što on sve sadrži. Može se reći da glavni element aktivnosti financijskih podataka počiva na samom proračunu. Proračun je postupak raspodjele ograničenih resursa prioritarnim potrebama organizacije. U većini slučajeva, za središnje i lokalne jedinice, proračun predstavlja zakonsku vlast za trošenje novca. Usvajanje proračuna u javnom sektoru podrazumijeva da je Upravni odbor i administratori donio niz odluka koje su rezultirale usklađivanjem vladinih resursa s potrebama entiteta. Kao takav, proračun je proizvod procesa planiranja.

Proces financijskog planiranja presudan je za iskazivanje građanskih sklonosti i predstavlja put postizanja konsenzusa među građanima, članovima Upravnog odbora i osobljem o budućem smjeru rada državnih jedinica.

Po definiciji, „proračun je glavni instrument fiskalne politike središnjih i lokalnih jedinica čijim se prihodima osigurava financiranje planiranih rashoda u tijeku jedne ili više godina“ (Bajo, A.; Jurlina-Alibegović, D, 2008.). Proračun je procjena prihoda i rashoda tijekom određenog budućeg razdoblja, a obično se sastavlja i revalorizira periodično. Proračun se

može napraviti za osobu, grupu ljudi, tvrtku, vladu ili gotovo sve druge jedinice što zarađuju i troše novac. Proračun je mikroekonomski pojam koji pokazuje kompromise koji su izvršeni kad se jedno dobro razmijeni za drugo. U krajnjoj liniji - ili krajnjem rezultatu ovog kompromisa – postoje tri ishoda upravljanjem proračuna. To je:

- Suficit proračuna - označava razdoblje u kojem prihodi ili primici prelaze rashode ili izdatke. Proračunski suficit često se odnosi na financijska stanja države i njenih jedinica; pojedinci radije upotrebljavaju izraz "štednja" umjesto izraza "proračunski suficit". Višak je pokazatelj da vlast učinkovito upravlja.
- Uravnoteženi proračun - stanje u procesu izrade proračuna u kojem su ukupni prihodi jednaki ili veći od ukupnih troškova. Proračun se može unaprijed smatrati uravnoteženim nakon što su ostvareni i zabilježeni prihodi i rashodi tijekom cijele godine.
- Deficit proračuna - slučajevima kada je utvrđen proračunski deficit, tekući troškovi premašuju iznos prihoda primljenog standardnim operacijama. Država, jedinica ili pojedinac koji žele ispraviti svoj proračunski deficit najvjerojatnije će morati smanjiti određene izdatke i povećati aktivnosti koje donose prihod.

Proračun se sastoji od tri djela, svaki jednako bitan pri detaljnom analiziranju proračunske veličine i strukture. Ta tri dijela proračuna su :

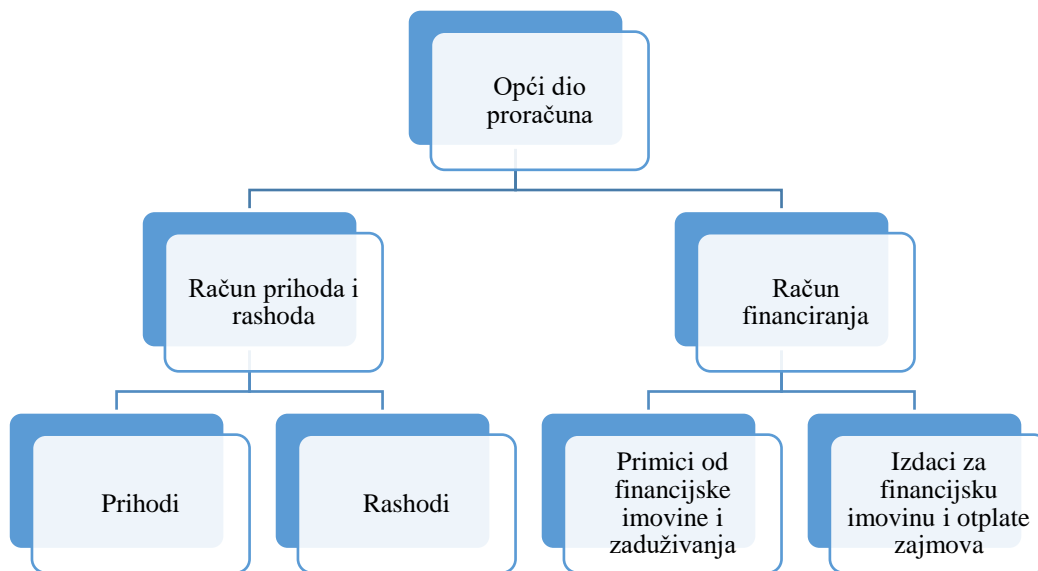
- Opći dio koji bilježi sve rashode i primitke te sve rashode i izdatke za pojedine namjene i koji pripadaju središnjoj državi i, kao u ovom slučaju, lokalnim jedinicama.
- Posebni dio koji čini prikaz plana rashoda i izdataka proračunskih korisnika koji su raspoređeni u tekuće i razvojne programe za tekuću godinu te se odnose na aktivnosti i projekte.
- Plan razvojnih programa koji obuhvaća sve program koji doprinose razvoju ili održavanju imovine koji su utvrđeni u srednjoročnom planu razvoja središnje države ili lokalne jedinice vlasti.

Pomoću analize svih navedenih dijelova proračuna detaljnije će se analizirati proračun općine Antunovac te točnije utvrditi njegovi prihodi, rashodi, njegova veličina i struktura.

4. Opći dio proračuna općine Antunovac

Kao što je prethodno rečeno, u općem dijelu proračuna evidentiraju se svi prihodi i primici te rashodi i izdaci koje je lokalna jedinica napravila u određenom proračunskom razdoblju. Opći proračun čine: Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja.

Graf 1. Struktura općeg dijela proračuna

Izvor: Vlastita izrada temeljem podataka Zakona o proračunu

Račun prihoda i rashoda sažetak je svih stavki prihoda i rashoda koji se odnose na tekuću proračunsku godinu. Priprema se s ciljem pronalaska suficita ili deficita koji proizlaze iz tekućih prihoda nad tekućim troškovima. Sasvim je sličan računu dobiti i gubitaka trgovačkog društva i pripremljen je na precizan način.

Račun financiranja mehanizam je praćenja pomaka u međunarodnom vlasništvu imovine, a sastoji se od dva podračuna što se može uočiti na Grafu 1.

Prvi podračun uključuje domaće vlasništvo nad stranom imovinom, poput depozita stranih banaka i vrijednosnih papira u stranim tvrtkama. Drugi podračun uključuje inozemno vlasništvo nad domaćom imovinom, poput kupnje domaćih obveznica od strane stranih subjekata ili kredita koje domaćim bankama daju strane institucije. U nastavku je prikazana detaljna analiza računa prihoda i rashoda te račun financiranja općine Antunovac za 2019. godinu.

4.1. Prihodi i primici

To su prihodi koje središnje i lokalne jedinice primaju iz svih izvora u svom redovnom tijeku upravljanja. Ti primici ne stvaraju obvezu niti dovode do smanjenja imovine.

Primici prihoda nadalje se klasificiraju kao porezni prihodi i neporezni prihodi.

- Porezni prihod

Porezni prihod sastoji se od dohotka primljenog od različitih poreza i drugih dažbina koje naplaćuje država. To je glavni izvor javnih prihoda. Svaki građanin, zakonom ih je dužan platiti, a neplaćanje je kažnjivo.

Poreze dijelimo na dvije vrste, tj. izravni porezi i neizravni porezi.

- Izravni porezi:

su porezi koje mora platiti osoba kojoj se oni naplaćuju. Njihov teret ne može se prebaciti na nekog drugog. Na primjer, porez na dohodak, porez na imovinu, porez na dobit, porez na nekretnine i sl. izravni su porezi. Ne postoji izravna korist za poreznog obveznika.

- Neizravni porezi:

su oni porezi koji se ubiru na robu i usluge i utječu na dohodak osobe kroz njegovu potrošnju. Ovdje se teret može prebaciti na neku drugu osobu. Na primjer, porez na carine, porez na promet, porez na usluge, trošarine itd. neizravni su porezi.

- Neporezni prihodi

Osim poreza, središnje i lokalne jedinice primaju i prihode iz drugih neporeznih izvora. Neporezni izvori javnog prihoda su sljedeći:

- Naknade: središnja ili lokalna jedinica pruža razne usluge za koje se moraju platiti naknade, npr. naknade plaćene za registraciju imovine, rođenja, smrti itd.
- Novčane kazne i kazne: novčane kazne i kazne izriče vlada zbog nepoštivanja (kršenja) pravila i propisa.

- Dobit od javnih poduzeća: mnoga poduzeća su u vlasništvu države i ona njima upravlja. Dobit od njih važan je izvor neporeznih prihoda. Na primjer, u Indiji su indijske željeznice, komisija za naftu i prirodni plin, Air India, Indian Airlines itd. u vlasništvu vlade Indije. Dobit koju oni ostvaruju vladi su izvor prihoda.
- Pokloni i darovnice: poklone i donacije prima vlada kada je došlo do prirodnih katastrofa poput zemljotresa, poplava, gladi itd. Građani zemlje, strane vlade i međunarodne organizacije poput UNICEF-a, UNESCO-a itd. daruju kada se dogodi prirodna katastrofa.

BROJ KONTA	VRSTA PRIHODA / PRIMITAKA	2019
A. RAČUN PRIHODA I RASHODA		88,180,400.00
6	Prihodi poslovanja	37,316,200.00
61	Prihodi od poreza	7,388,200.00
611	Porez i prirez na dohodak	7,045,000.00
613	Porezi na imovinu	308,200.00
614	Porezi na robu i usluge	35,000.00
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	27,947,500.00
633	Pomoći proračunu iz drugih proračuna	6,487,550.00
634	Pomoći od izvanproračunskih korisnika	490,000.00
638	Pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	20,969,950.00
64	Prihodi od imovine	1,039,500.00
641	Prihodi od financijske imovine	24,000.00
642	Prihodi od nefinancijske imovine	1,015,500.00
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	909,000.00
651	Upravne i administrativne pristojbe	31,000.00
652	Prihodi po posebnim propisima	217,000.00
653	Komunalni doprinosi i naknade	661,000.00
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	22,000.00
661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	22,000.00
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	10,000.00
683	Ostali prihodi	10,000.00

Slika 3. Račun prihoda u proračunu općine Antunovac za 2019. godinu

Izvor: Vlastita izrada temeljem podataka proračuna općine Antunovac, 2019.

U promatranom proračunskom razdoblju 2019. godine proračunski prihodi i primici iznosili su 88.180.400,00 kuna. U strukturi prihoda i primitaka najveći udio u sveukupnom iznosu imali su prihodi od poslovanja u iznosu od 37.316.200,00 kuna. Udio od 95% poreznih prihoda čine porez i prirez na dohodak. Većina lokalnih jedinica uobičajeno svoje javne izdatke financira iz poreznih prihoda te je njihov udio u proračunskim prihodima uglavnom veći od neporeznih. Kod Općine Antunovac je to drugačije te značajniji dio prihoda ostvaruje iz neporeznih izvora kroz pomoć iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna koja iznosi 27.947.500,00 kuna. Pomoć iz inozemstva se uglavnom odnosi na projekte koje je financirala Europska Unija 2019. godine koji su detaljnije navedeni u posebnom dijelu proračuna. Iz navedenog se može zaključiti da sredstva za financiranje općina Antunovaca prikuplja samostalno poslovanjem i oporezivanjem, no također joj velikim dijelom u financiranju pomažu sredstva od strane Europske unije.

4.2. Rashodi i izdaci

Uz prognozu prihoda, bitno je planirati i upravljati rashodima i izdacima. Prihod je novac koji se prikuplja raznim poslovnim aktivnostima, rashodi su ulaganja nastala za rutinsko, uobičajeno i svakodnevno vođenje službi i pružanje različitih usluga građanima. Također se može reći da su rashodi i izdaci novac koji se troši ili troškovi koje lokalna jedinica nastoji ostvariti. Proračunski troškovi u osnovi predstavljaju troškove poslovanja; oni su zbroj svih aktivnosti koje rezultiraju (nadamo se) dobiti.

Pema članku 18. u Zakonu o proračunu rashode klasificiramo kao:

- rashodi za zaposlene,
- materijalni rashodi,
- financijski rashodi,
- subvencije,
- pomoći,
- naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade,
- rashodi za nabavu nefinancijske imovine
- i ostali rashodi.

Mnoge situacije mogu prouzrokovati da rashodi premaše prihode. Na primjeru osobnog proračuna, neočekivani gubitak posla može ukloniti prihod. Iznenadni medicinski troškovi mogu brzo povećati troškove kućanstva. Tako troškovi mogu lako nadmašiti prihod ako posljedice duga nisu preagresivne.

Iako nikada nije poželjan, za razliku od kućanstava, država i njezine jedinice mogu pridodavati deficit od svake godine i tako stvarati dugoročno dugovanje. Sve dok su kamatne stope i dalje niske, i kamate na državni dug su razumne.

Učinkovito i efikasno upravljanje i planiranje rashodima i izdacima od presudne je važnosti za budući razvoj i uspješno poslovanje svih proračunskih korisnika, pa tako i lokalnih jedinica samouprave. Prilikom upravljanja rashodima bitno je osigurati da:

- su na raspolaganju dovoljna sredstva za potrebne aktivnosti;
- postoje odgovarajuće kontrole njihove učinkovite i pravilne uporabe;
- su sredstva dostupna u trenutku kada su potrebna.

U nastavku ćemo analizirati kako općina Antunovac upravlja svojim rashodima.

3	Rashodi poslovanja	12,070,200.00
31	Rashodi za zaposlene	3,365,000.00
311	Plaće (Bruto)	2,686,000.00
312	Ostali rashodi za zaposlene	200,000.00
313	Doprinosi na plaće	479,000.00
32	Materijalni rashodi	4,964,500.00
321	Naknade troškova zaposlenima	155,000.00
322	Rashodi za materijal i energiju	590,000.00
323	Rashodi za usluge	3,181,500.00
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	30,000.00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	1,008,000.00
34	Financijski rashodi	45,500.00
342	Kamate za primljene kredite i zajmove	20,000.00
343	Ostali financijski rashodi	25,500.00
35	Subvencije	795,000.00
352	Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora	795,000.00
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	412,000.00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	93,500.00
366	Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna	15,000.00
368	Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	303,500.00
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	568,000.00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	568,000.00
38	Ostali rashodi	1,920,200.00
381	Tekuće donacije	1,389,200.00
382	Kapitalne donacije	50,000.00
386	Kapitalne pomoći	481,000.00
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	36,909,000.00
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	36,859,000.00
421	Građevinski objekti	36,331,000.00
422	Postrojenja i oprema	376,000.00
426	Nematerijalna proizvedena imovina	152,000.00
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	50,000.00
451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	50,000.00

Slika 4. Rashodi i izdaci u proračunu općine Antunovac za 2019. godinu

Izvor: Vlastita izrada temeljem podataka proračuna općine Antunovac, 2019.

Rashodi od poslovanja općine Antunovac u 2019. godini iznose 12.070.200,00 kuna, dok rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 36.909.000,00. U strukturi rashoda od poslovanja najveći udio imaju materijalni rashodi u iznosu od 4.964.500,00 kuna, a zatim rashodi za zaposlene u iznosu od 3.365.000,00 kuna.

Kada su u pitanju rashodi za nabavu nefinancijske imovine, koji iznose 36.909.000,00 kuna, najveći udio u njihovoj strukturi imaju rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine koji čine približno 99.87% ukupnih rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 36.859.000,00.

4.3. Račun zaduživanja/ financiranja

Račun zaduživanja/financiranja sadrži sve primitke od financijske imovine i zaduživanja te sve izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova za proračunsku godinu. On se nalazi u posebnom dijelu proračuna kao i račun prihoda i rashoda i dio je proračuna u kojem je prikazan način financiranja, odnosno prikazuje hoće li na kraju proračunskog razdoblja nastati suficit ili deficit sredstava.

BROJ KONTA		2019
A. RAČUN PRIHODA I RASHODA		
6	Prihodi poslovanja	37,316,200.00
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1,885,000.00
3	Rashodi poslovanja	12,070,200.00
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	36,909,000.00
RAZLIKA – MANJAK		-9,778,000.00
B. RAČUN ZADUŽIVANJA / FINANCIRANJA		
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja	9,778,000.00
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	0.00
NETO ZADUŽIVANJE / FINANCIRANJE		9,778,000.00
VIŠAK / MANJAK + NETO ZADUŽIVANJA / FINANCIRANJA		0.00

Slika 5. Opći dio proračuna općine Antunovac za 2019. godinu

Izvor: Vlastita izrada temeljem podataka proračuna općine Antunovac, 2019.

Na osnovi prikazanih prihoda i rashoda općine Antunovac u 2019. godine i njegovog računa zaduživanja/financiranja dolazimo do zaključka kako je razlika između prihoda i rashoda, odnosno zaduženje općine Antunovac, iznosila 9.778.000,00 kuna. Ta razlika je podmirena primicima od financijske imovine i zaduživanja pa je tako, na kraju proračunskog razdoblja, višak odnosno manjak iznosio 0,00 kuna. To također znači da općina Antunovac nije imala nikakvih zaduživanja/financiranja na kraju proračunskog razdoblja te da su raspoloživa sredstva iz prethodnih godina iznosila 0,00 kuna. Time možemo zaključiti da je Antunovac 2019. godine imao uravnotežen proračun, odnosno da u 2019. godini u općini nije nastao ni višak, a ni manjak sredstava za financiranje.

Planiranje uravnoteženog proračuna pomaže jedinicama, u ovom slučaju općini Antunovac, da izbjegnu prekomjernu potrošnju i omogućuje im da usmjere sredstva na područja i usluge koje im najviše trebaju.

5. Posebni dio proračuna općine Antunovac

Kao što je prethodno spomenuto, posebni dio proračuna čini prikaz plana rashoda i izdataka proračunskih korisnika koji su raspoređeni u tekuće i razvojne programe za tekuću godinu. Rashodi i izdaci u posebnom dijelu se iskazuju raspoređeni po programima, odnosno aktivnostima i projektima.

UKUPNO RASHODI / IZDACI	48,979,200.00
Razdjel 001 JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL, PREDSTAVNIČKA I IZVRŠNA TIJELA, VLASTITI POGON	48,979,200.00
Glava 00101 JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL, PREDSTAVNIČKA I IZVRŠNA TIJELA, VLASTITI POGON	48,979,200.00
Glavni program A01 Poslovi iz djelokruga jedinica lokalne samouprave	48,979,200.00

Slika 6. Plan rashoda i izdataka unutar posebnog dijela proračuna općine Antunovac za 2019. godinu

Izvor: Vlastita izrada temeljem podataka proračuna općine Antunovac, 2019.

Na slici 6. prikazan je iznos u visini od 49.979.200,00 kuna koji čini ukupne rashode i izdatke koji su napravljeni u svrhu provođenja tekućih i razvojnih programa općine Antunovac u 2019. godini. U istoj godini provedeno je 39 aktivnosti i 24 projekta u svrhu poticanja razvoja ekonomije i gospodarstva općine Antunovac ili održavanja imovine.

U analizi posebnog dijela proračuna općine Antunovac može se primijetiti da se najveći dio novca ulaže u razvoj poduzetništva, kulture i športa, pružanje javnih usluga, komunalnih usluga, gradnju novih objekata i zapošljavanje. Također se može zaključiti da općina Antunovac ulaže u poboljšanje kvalitete i standarda života svog stanovništva te se dotiče i ulažu u mnoga područja njezinog gospodarstva na kojima trebaju napredovati i poboljšati ili ubrzati njihov razvoj.

Cilj razvojnih projekata je uspostaviti učinkovit i održiv instrument za poboljšanje životnih uvjeta i ekonomskog statusa zajednice. Dvije su glavne komponente projekata.

Prvi se fokusira na društveni i infrastrukturni razvoj i osigurava bespovratna sredstva za potprojekte za:

- 1) provođenje socijalnih procjena i oblikovanje programa potprojekata i
- 2) provedbu potprojekata koji se sastoje od:
  - a) poboljšanja pristupa osnovnom obrazovanju, zdravstvu i socijalnim uslugama rehabilitacijom i nadogradnjom škola i zdravstvenih, omladinskih, kulturnih i rekreacijskih centara i objekata;
  - b) provođenje programa obnavljanja školskih udžbenika, pismenosti i primarne zdravstvene zaštite;
  - c) poboljšanje pristupa specijaliziranim socijalnim uslugama radi zadovoljavanja potreba ugroženih skupina u riziku;
  - d) razvijanje osnovnih aktivnosti ruralne infrastrukture kao što su pitka voda u zajednici i mali sustavi odvodnje i navodnjavanja;
  - e) jačanje inicijativa za zaštitu okoliša poput pošumljavanja i očuvanja prirodnih resursa i kulturne baštine.

Druga komponenta usmjerena je na povećanje prihoda financiranjem aktivnosti na izgradnji kapaciteta za podršku:

- 1) mikro i malim poduzetnicima i nevladinim organizacijama koje daju kredit ciljanim skupinama korisnika;
- 2) žena, mladih i osoba s invaliditetom kako bi im pružili specijalizirane vještine usmjerene na potražnju koje će im pomoći u povećanju prihoda i poslovnih prilika.

Program 1021 Razvoj poduzetništvo		20,772,000.00
Aktivnost A100001 Centar za gos. razvoj, poduzetništvo i inovacije		500,000.00
FUNKCIJSKA KLASIFIKACIJA 062 Razvoj zajednice		500,000.00
Izvor 1.1. Opći prihodi i primici		500,000.00
323	Rashodi za usluge	500,000.00
Aktivnost A100002 Promidžba poduzetništva		20,000.00
FUNKCIJSKA KLASIFIKACIJA 062 Razvoj zajednice		20,000.00
Izvor 1.1. Opći prihodi i primici		20,000.00
323	Rashodi za usluge	20,000.00
Kapitalni projekt K100001 Izgradnja poduzetničkog inkubatora i akceleratora Antunovac		16,052,000.00
Izvor 5.1. Pomoći EU		0.00
544	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan	0.00
Izvor 5.2. Ostale pomoći		0.00
544	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan	0.00

Slika 7. Posebni dio proračuna općine Antunovac – Program 1021 Razvoj poduzetništva

Izvor: Vlastita izrada temeljem podataka proračuna općine Antunovac, 2019.

Kao dobar primjer ranije navedenog - da je cilj projekata pružanje podrške poduzetnicima i njihovo financiranje, na Slici 7. možemo vidjeti kako je uz sva ostala ulaganja, u odnosu na ukupan iznos rashoda i izdataka unutar posebnog dijela proračuna, velik iznos novčanih sredstava usmjeren na razvoj poduzetništva u ukupnom iznosu od 20.772.000,00 kuna. Također je veliki dio sredstava usmjeren ka financiranju izgradnje poduzetničkog inkubatora i akceleratora u svrhu jačanja poduzetničkog okruženja u općini Antunovac na šire područje te jačanje regionalne konkurentnosti kroz poboljšanje dostupnosti poduzetničko-poslovne infrastrukture.

Aktivnost A100009 ZAŽELI - zapošljavanje žena		2,033,000.00
Izvor 1.1. Opći prihodi i primici		50,000.00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	50,000.00
Izvor 5.1. Pomoći		1,983,000.00
Izvor 5.1. Pomoći EU		1,685,500.00
311	Plaće (Bruto)	863,000.00
3111	Plaće za redovan rad	
313	Doprinosi na plaće	134,000.00
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	255,000.00
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	
368	Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	303,500.00
3681	Tekuće pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	
381	Tekuće donacije	130,000.00
3813	Tekuće donacije iz EU sredstava	
Izvor 5.2. Ostale pomoći		300,000.00

Slika 8. Posebni dio proračuna općine Antunovac – Aktivnost: ZAŽELI – zapošljavanje žena

Izvor: Vlastita izrada temeljem podataka proračuna općine Antunovac, 2019.

Općina Antunovac se također pobrinula i za ostale komponente projekta, među kojima se nalazi i cilj osnaživanja i aktiviranja žena na tržištu rada. Prema aktivnostima koje su navedene u njegovom opisu, projekt pod nazivom „ZAŽELI – zapošljavanje žena“ usredotočen je na zapošljavanje žena iz ciljnih skupina u svrhu potpore i podrške starijim osobama i osobama u nepovoljnom položaju kroz programe zapošljavanja u lokalnoj zajednici te njihovo obrazovanje i osposobljavanje.

Visoka stopa nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj posebno pogađa nezaposlene žene s najviše završenim srednjoškolskim obrazovanjem, osobito u ruralnim, teško dostupnim područjima i područjima sa stopom nezaposlenosti višom od prosjeka Republike Hrvatske, kao što je i općina Antunovac.

2019. godine zahvaljujući projektu ZAŽELI zaposleno je 46 žena iz ciljne skupine na razdoblje od 24 mj. koje će pružati potporu i podršku za 184 krajnjih korisnika kojima je također pružena je kontinuirana potpora i podrška u svrhu poticanja socijalnog uključivanja i povećanja kvalitete života te je svih 46 zaposlenih žena obrazovano i/ili osposobljeno u svrhu

povećanja znanja i vještina potrebnih na tržištu rada (ovisno o njihovim potrebama, ali i potrebama tržišta rada).

6. Plan razvojnih programa proračuna općine Antunovac

„Plan razvojnih programa sadrži planirane rashode i izdatke na nefinancijskoj imovini i plan kapitalnih pomoći i donacija iskazanih po izvorima prihoda za izvedbu programa. To znači da se u planu razvojnih programa detaljno planiraju rashodi po programima za tri godine koji moraju biti mjerljivi i unose se u kolonu pokazatelji rezultata. Ovime se postižu veći rezultati u ostvarenju pojedinih ciljeva“ (proračun.hr, 2018.).

Precizno oblikovanje proračuna ključan je element u svim novim programima. Ona pruža bitnu okosnicu strukture programa i ukazuje na vrstu/količinu potrebnih resursa, dostupnost i troškove resursa na lokalnom tržištu i nedostatke u financiranju koje treba popuniti potencijalnim donatorima.

Važnost plana razvojnih programa je također i to što on pruža osnovu za kontrolu troškova programa. Mjereći stvarni trošak programa s odobrenim proračunom, može se odrediti napreduje li program prema planu ili je potrebna korekcija.

Plan razvojnih programa trebao bi se sastojati od:

- 1) ciljeva razvoja,
- 2) mjera,
- 3) veze s programskom klasifikacijom,
- 4) veze s financijskim planom,
- 5) pokazatelja rezultata i
- 6) veze s organizacijskom klasifikacijom.

Kao što se može vidjeti i iz posebnog dijela proračuna, općina Antunovac provodi velik broj programa koji pripomažu samom razvoju općine i njenog gospodarstva.

Graf 2. Prikaz omjera iznosa koji su uloženi u razvojne programe općine Antunovac

Izvor: Vlastita izrada temeljem podataka proračuna općine Antunovac, 2019.

Iz priloženog grafa može se zaključiti da je najveća količina novčanih sredstava 2019. uložena u razvojne programe i projekte u svrhu razvoja poduzetništva u iznosu od 20.252.000,00 kuna, slično zaključku analize posebnog dijela proračuna općine Antunovac. Nakon razvoja poduzetništva, velika je pozornost stavljena na javne potrebe u športu te je u njih uloženo 9.595.000,00 kuna. Zatim, općina financira projekte u svrhu razvoja turizma (3.950.000,00 kuna) i izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture (3.070.000,00 kuna). Na kraju, općina Antunovac ulaže i u gospodarenje otpadom, ulaganje i održavanje te urbanizam i prostorno uređenje.

Za jednu malu općinu kao što je Antunovac, gore navedeno su zadivljujući iznosi za ulaganje u programe i projekte koji bi u nekim drugim jedinicama bili zanemareni. Sport, kultura, održavanje društvenih objekata i turizam često ostaju zanemareni u manjim sredinama i vrlo je impresivno i pohvalno za općinu Antunovac što veliku količinu sredstava, ali i pozornosti ulažu u te segmente života.

Iz velikog udjela ulaganja u razvoj poduzetništva može se zaključiti kako je Antunovac progresivna zajednica koja ne razmišlja i ne ulaže samo u sadašnjost, već i u budućnost i stvaranje novih radnih mjesta, jačanje konkurentnosti i sveukupan razvoj općine i povećavanja i održavanja kvalitete života.

7. Zaključak

Ovaj završni rad pobliže je objasnio ustrojstvo lokalnih jedinica u Republici Hrvatskoj pri čemu je naglasak stavljen na općinu Antunovac, jedinu općinu koja u pet slavonskih županija (koje su još uvijek u skupini nerazvijenih) nosi pridjev razvijene. S potpunom sigurnošću može reći da je općina Antunovac među naprednijim, razvijenijim i prosperitetnijim općinama na području Osječko-baranjske županije. Takav uspjeh se ne postigne preko noći već je to rezultat dugogodišnjeg ulaganja općine u infrastrukturu, gospodarske subjekte, razvoj poduzetništva i to najvećim dijelom zahvaljujući brojnim projektima koji su financirani od strane Europske unije. Ovime se može zaključiti da općina Antunovac ne ulaže samo u sadašnjost, već i u svoju budućnost poticanjem poduzetnika na nove poslovne pothvate, stvaranjem i širenjem gospodarske i poduzetničke zone te stalnoj težnji podizanja sveukupne kvalitete života. Iz detaljnije analize proračuna općine Antunovac, može se zaključiti da ona dobro raspolaže svojim proračunskim sredstvima o čemu svjedoči njezin račun zaduživanja/financiranja od 0,00 kuna. Također se može primijetiti kako općina Antunovac veliku pozornost pridaje razvojnim projektima kojima nastoji povećati i ubrzati razvoj ekonomije i gospodarstva, posebice poduzetništva, športa i kulture. Doista se, na temelju svih podataka, brojki i informacija može zaključiti da općina Antunovac ima vrlo stabilnu financijsku poziciju i progresivan razvoj te da je ono danas jedno od najpoželjnjih naselja za život na području Osječko-baranjske županije.

Literatura

1. Bajo, A.; Jurlina-Alibegović, D.: Javne financije lokalnih jedinica vlasti, Školska knjiga, Zagreb 2008
2. Jelčić, B.: Javne financije, RRiF plus, Zagreb, 2001.
3. Službena stranica općine Antunovac –
<https://www.opcina-antunovac.hr/> (pristupljeno: 23. siječnja 2020.)
4. Službena stranica Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske –
<https://www.dzs.hr/> (pristupljeno: 23. siječnja 2020.)
5. Službena stranica Ministarstva uprave Republike Hrvatske –
<https://uprava.gov.hr/> (pristupljeno: 24. siječnja 2020.)
6. Službena stranica Hrvatskog zavoda za zapošljavanje –
<http://www.hzz.hr/> (pristupljeno: 24. siječnja 2020.)
7. Izrada planova razvojnih programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izrada obrazloženja financijskih planova proračunskih korisnika –
https://tim4pin.hr/wordpress_9/wp-content/uploads/2015/07/Newsletter_2_2013.pdf (pristupljeno: 18. lipnja 2020.)
8. Zakon o proračunu –
<https://www.zakon.hr/z/283/Zakon-o-prora%C4%8Dunu> (pristupljeno: 18. lipnja 2020.)
9. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi –
[https://www.zakon.hr/z/132/Zakon-o-lokalnoj-i-podru%C4%8Dnoj-\(regionalnoj\)-samoupravi](https://www.zakon.hr/z/132/Zakon-o-lokalnoj-i-podru%C4%8Dnoj-(regionalnoj)-samoupravi)
10. Službena stranica Gospodarske zone Antunovac –
<http://gz-antunovac.com/>
11. Službena stranica Poduzetničkog inkubatora i akceleratora Antunovac –
<https://pia-antunovac.hr/gospodarska-zona-antunovac/>

Popis slika

1. Slika 1. Podjela Općine Antunovac na naselja Antunovac i Antunovac
2. Slika 2. Geografski položaj Gospodarske zone Antunovac
3. Slika 3. Račun prihoda u proračunu općine Antunovac za 2019. godinu
4. Slika 4. Rashodi i izdaci u proračunu općine Antunovac za 2019. godinu
5. Slika 5. Opći dio proračuna općine Antunovac za 2019. godinu
6. Slika 6. Plan rashoda i izdataka unutar posebnog dijela proračuna općine Antunovac za 2019. godinu
7. Slika 7. Posebni dio proračuna općine Antunovac – Program 1021 Razvoj poduzetništva
8. Slika 8. Posebni dio proračuna općine Antunovac – Aktivnost: ZAŽELI – zapošljavanje žena

Popis grafova

1. Graf 1. Struktura općeg dijela proračuna
2. Graf 2. Prikaz omjera iznosa koji su uloženi u razvojne programe općine Antunovac